

ČIMBENICI ORGANIZACIJE

- *Čimbenici organizacije* jesu:
 1. *ljudi*
 2. *ciljevi*
 3. *djelatnost*
 4. *pravila*
 5. *ustroj*
 6. *upravljanje*
 7. *imovina*
 8. *prostor*
 9. *vrijeme*

1. Ljudi

- Svaku organizaciju čini određena skupina ljudi koji se povezuju kako bi zajedno lakše i brže ostvarili određene ciljeve.

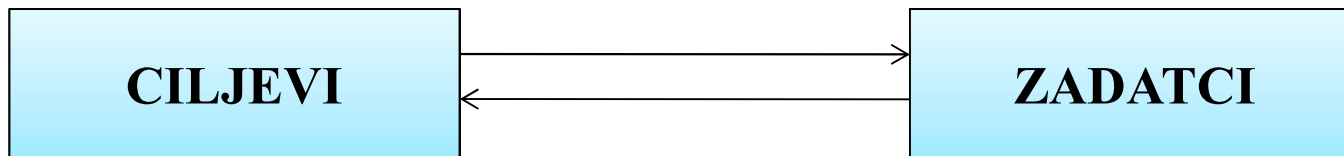
- Organizaciju ne može činiti pojedinac, već više ljudi zajedno pa se stoga kaže da je organizacija nadređena pojedincu.

2. *Ciljevi*

- *Ciljevi* – obuhvaćaju sve ono što organizacija želi postići u budućnosti te svakom članu organizacije moraju biti poznati i razumljivi.

- *Zadatci* – su poslovi, odnosno radnje koje treba obaviti.

- Za uspješno funkcioniranje organizacije potrebno je odrediti ciljeve za svaku razinu organizacije. Prema tome razlikujemo:

temeljni ciljevi	Ciljevi organizacije u cjelini.
parcijalni ciljevi	Ciljevi dijelova organizacije, pojedinih organizacijskih jedinica kao što su pogoni, odjeli, službe, sektori te ciljevi pojedinaca.

- Svi ciljevi moraju imati sljedeća obilježja:
 - ✓ jasni
 - ✓ ostvarljivi
 - ✓ pravilno odabrani
 - ✓ mjerljivi
 - ✓ djeljivi i međusobno usklađeni
 - ✓ vremenski ograničeni

3. Djelatnost

- ***Djelatnost organizacije*** – jest ono čime se organizacija bavi odnosno ono što njezini članovi moraju raditi da bi organizacija ispunila svoje ciljeve.

- Možemo razlikovati tri vrste djelatnosti:

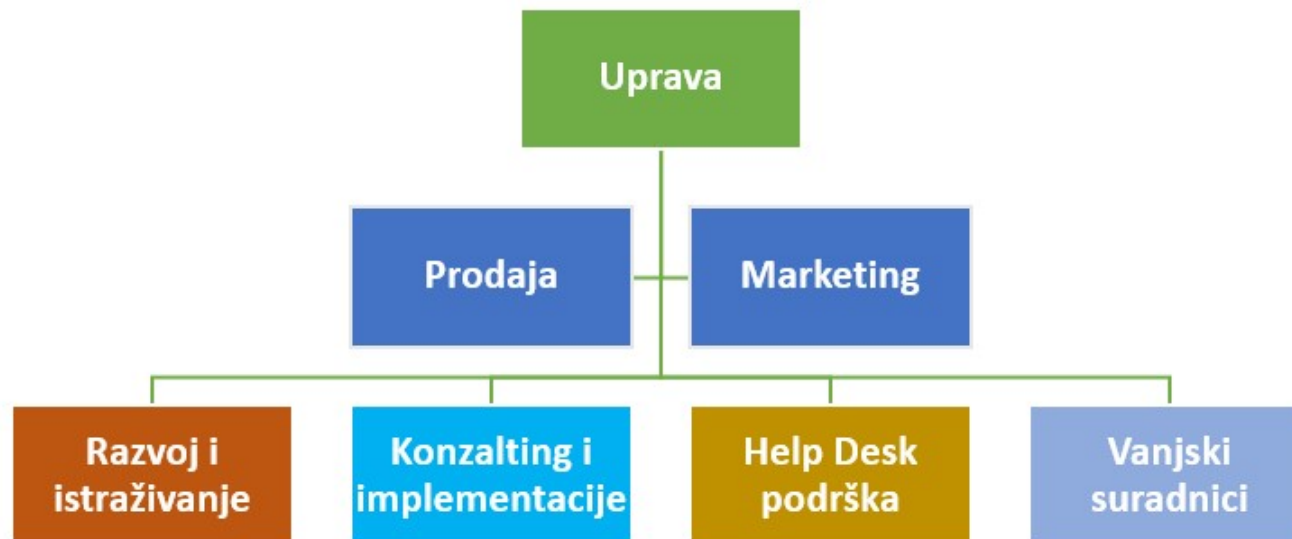
Temeljna djelatnost	jest ona zbog koje je neka organizacija osnovana. To može biti proizvodnja različitih proizvoda, trgovina ili obavljanje usluga.
Pomoćna djelatnost	je ona koja pomaže pri obavljanju temeljne djelatnosti.
Sporedna djelatnost	samo dopunjuje temeljnu.

4. Pravila

- *Pravilima* – se određuju obveze i prava članova organizacije, određuje se tko daje, a tko prima naredbe, tko je odgovoran za ostvarenje ciljeva. Mogu biti pisana i nepisana.

5. *Ustroj*

- *Ustroj* – proizlazi iz pravila organizacije koja određuje tko daje, a tko prima naredbe i tko je odgovoran za ostvarenje ciljeva.

- *Ustroj* – pokazuje položaj članova organizacije na ljestvici odgovornosti, a to znači hijerarhiju ili ovlasti članova organizacije.

6. Upravljanje

- ***Upravljanje*** – je svjesno usmjeravanje članova organizacije prema ostvarenju postavljenih ciljeva organizacije.

- Upravljanje podrazumijeva:
 - *određivanje poslovnih ciljeva,*
 - *rokova u kojem se ciljevi moraju ostvariti,*
 - *načina uz pomoć kojih će se ciljevi ostvariti.*

7. Imovina

- Ovisno o pojavnom obliku razlikujemo:

materijalnu imovinu	zgrade, zemljišta, strojevi, vozila, uređaji, alati, zalihe
nematerijalnu imovinu	patenti, licencije, koncesije, zaštitni znakovi i sl.
financijsku imovinu	oročeni novac na računima u bankama, vrijednosni papiri, dani krediti

- Knjigovodstveno, osim tih oblika u bilanci se posebno iskazuju:

potraživanja	potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenika, od povezanih poduzeća, od države i njenih institucija
novac na računu i u blagajni	može se upotrijebiti u svakom trenutku

- Promatramo li vijek trajanja imovine razlikujemo:

dugotrajna imovina	Imovina čiji je vijek trajanja dulji od godine dana. Pojedinačna vrijednost takve imovine mora biti, prema postojećim propisima najmanje 2.000,00 kn (zgrade, zemljišta, patenti, dugoročni krediti itd.).
kratkotrajna imovina	Imovina čiji je vijek trajanja kraći od godine dana, najčešće se potroši u jednom proizvodnom ciklusu (zalihe sirovina, račun u banci, zalihe sitnog inventara itd.).

8. *Prostor*

- Pod *prostorom* razumijevamo poslovni prostor kao proizvodni pogon, prodavaonicu, uredski i skladišni prostor.

- ***Lokacija*** – je mjesto na kojem se nalazi poslovni prostor, odnosno obavlja djelatnost.
- ***Makrolokacija*** – podrazumijeva širi zemljopisni prostor na kojem djeluje organizacija (grad, općina, regija, država).
- ***Mikrolokacija*** – odnosi se na točno određeno mjesto na kojem organizacija obavlja svoju djelatnost (dio naselja, ulica i broj).

- Čimbenici izbora lokacije gospodarskih subjekata su:
 - *blizina prodajnog tržišta*
 - *blizina nabavnog tržišta*
 - *raspoloživost ljudskih potencijala*
 - *postojeća infrastruktura*
 - *ekološki čimbenici*
 - *razvojni i socijalni čimbenici*
 - *kvaliteta zemljišta*

9. Vrijeme

- Za svaku je organizaciju važno u kojem se roku mogu ostvariti ciljevi.
- Ovisno o trajanju djelatnosti, organizacija može biti *trajna ili privremena*.